

Generaldirektören

Ekonomistyrningsverket
Box 45316
10430 Stockholm

Remiss, Utkast till årlig rapport enligt regeringens uppdrag (Fi 2009/2137(delvis))-ESV 10-152/2009

Pensionsmyndigheten har beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerad rapport. Pensionsmyndigheten delar i stort de åsikter och slutsatser som redovisats i rapporten. De synpunkter som Pensionsmyndigheten ändå vill framföra lämnas i det följande. I bilagan har kompletteringar och mindre ändringar införts.

Definitioner

I tidigare remissvar har Pensionsmyndigheten lämnat synpunkter på definitionen av felaktiga utbetalningar. Pensionsmyndigheten anser att dessa synpunkter beaktats i slutrapporten och att problematiken kring definitionen av felaktiga utbetalningar belysts.

I inledningen beskrivs vikten av vilken definition som ska ligga till grund för vad som ska anses vara en felaktig utbetalning. I avsnittet saknas emellertid uppgift om att inom delprojektet omfattningsstudier och statistik och indikatorer har en avgränsning gjorts till att bedömningarna endast beaktat vad som utbetalats för mycket. Här bör också beskrivas det ensidiga fokus på de statliga utgifterna som detta innebär. Ur ett sökandeperspektiv är det lika viktigt att ersättningen inte är för låg och att den är korrekt.

Gemensamma modeller och metoder

Pensionsmyndigheten delar projektets syn på svårigheten att hitta gemensamma modeller och metoder, vilket bl.a. beror på myndigheternas olika regelverk, olika it-lösningar, olika metoder för insamling av statistik och olika begrepp.

Pensionsmyndigheten anser att inom omfattningsstudierna måste metoden för att skatta felutbetalningar anses som mycket osäker. Den kan leda till över- eller underskattningar. Det är av den anledningen viktigt att i ett eventuellt framtida uppdrag tydliggöra syftet med omfattningsstudierna och att ta fram kvalitativa underlag (mer fakta och mindre antaganden) och förbättrade riskanalyser.

Pensionsmyndigheten vill också betona att om en gemensam metod ska användas för beräkning är det nödvändigt att respektive myndighetsledning har ansvaret att bedöma resultatets rimlighet för att kunna besluta om relevanta kontrollinsatser.

Nämnas kan att Pensionsmyndigheten tagit fram en metod för att utifrån de materiella fel som har upptäckts i den kontinuerliga kvalitetskontrollen uppskatta storleken av felaktiga utbetalningar. I analysen har man beaktat både för högt och för lågt utbetalt belopp (Bilaga 2). Vi vet inte i vilken utsträckning metoden skulle kunna användas av andra myndigheter – metoden förutsätter systematiska efterkontroller av slumpmässigt urval av ärenden. Av de myndigheter som deltagit i projektet gör dock åtminstone Försäkringskassan denna typ av efterkontroller.

Fortsatt samverkan

Pensionsmyndigheten anser att det är viktigt med ett fortsatt samarbete. Definitioner och metoder för att mäta och uppskatta omfattningen på de felaktiga utbetalningarna behöver utvecklas och det är bra om staten har gemensamma mått och mätetal. Att ett gemensamt arbete bedrivs för att minska risken för felaktiga utbetalningar kan också ha ett allmänpreventivt värde. Ett fortsatt arbete för att ta fram metoder för riskanalyser och analyser för att identifiera områden och beteenden, där risken för felaktiga utbetalningar är stor, är också viktig.

Hur en fortsatt samverkan mellan myndigheterna ska ske har bedömts olika av delprojekten beroende på syftet med de olika uppgifterna. Pensionsmyndigheten delar projektets syn på hur detta bör ske samt att ett tydligt ställningstagande kring ansvar, befogenheter, finansiering och syftet med samverkan måste ske. Detta är en viktig förutsättning för att samverkan överhuvudtaget ska kunna genomföras.

Det kan konstateras att projektet har prioriterat att uppskatta felaktiga utbetalningar utifrån avsiktliga och oavsiktliga fel. Fokus borde i ökad utsträckning istället ligga på att utbetalningarna alltid ska bli rätt och att undvika de oavsiktliga felen hos myndigheter och individer genom att förändra arbetssätt, göra förmåner enklare att administrera och ansöka om.

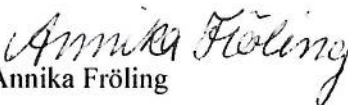
Pensionsmyndigheten anser att om regeringen önskar följa upp myndigheternas arbete ”om utveckling av metoder för och redovisning av resultat mot felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen” krävs att uppdrag lämnas till berörda myndigheter att delta i ett sådant arbete. I annat fall kommer respektive myndighet att utföra arbetet efter egna prioriteringar och metoder inom området.

Förslag till regeländringar

Inom projektet har frågan om samtliga utbetalningar skulle kunna ske genom ett gemensamt konto, transfereringskonto, eller genom en utbetalande myndighet diskuterats. Pensionsmyndigheten anser att det är en intressant idé som skulle kunna ge möjlighet till en bättre överblick över de utbetalningar som sker från de olika välfärdssystemen, men det skulle förmodligen kräva omfattande samordningsinsatser och it-utvecklingar.

Detta yttrande har beslutats om av generaldirektören Katrin Westling Palm efter föredragning av Annika Fröling. I den slutliga handläggningen har även chefsjuristen Thomas Norling deltagit.

Katrin Westling Palm

Annika Fröling